Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning

Fastställd av Kommunfullmäktige 2025-11-26-27
Gäller från och med: 2026-01-01

1 Taxans omfattning

Denna taxa gäller för den vård och omsorg och annan service inom kommunens verksamhet för äldre och personer med funktionsnedsättning som ges enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Taxan gäller oavsett om insatserna utförs av kommunen själv eller på uppdrag av kommunen.

2 Avgift

2.1 Grundprincip

För serviceinsatser i ordinärt boende betalas enligt timtaxa. För insatserna omvårdnad, trygghetslarm, dagverksamhet och hemsjukvård betalas en månadsavgift.

Brukare i särskilt boende betalar en avgift för samtliga insatser.

Den högsta avgiften totalt är 2 660 kr/mån. Beloppet är kopplat till prisbasbeloppet och motsvarar en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet per månad i 2026 års nivå (59 200 kronor).

Alla brukare garanteras ett förbehållsbelopp för skäliga levnadskostnader och bostadskostnad (punkt 5). Brukaren lämnar uppgifter för avgiftsunderlaget (punkt 4).

2.2 Avgift för hemtjänst, boendestöd, hemsjukvård och dagverksamhet

- För serviceinsatser är avgiften 290 kr/tim. Avgift betalas för utförd tid. Serviceinsatser är främst städning, inköp av dagligvaror och färdiglagad mat, matdistribution samt övriga ärenden, tvätt och klädvård.

- För omvårdnadsinsatser är avgiften 320 kr/mån oavsett antal tillfällen under månaden samt vilken tidsomfattning omvårdnaden har. I omvårdnad ingår till exempel personlig hygien, hjälp med kläder, dusch, hjälp vid måltider, trygghetsbesök och sociala aktiviteter. Omvårdnadsinsatser kan även beviljas i form av boendestöd. Boendestöd är en avgiftsfri omvårdnadsinsats.

- För trygghetslarm är avgiften 100 kr/mån.

- För dagverksamhet är avgiften 320 kr/mån oavsett omfattning.

- För hemsjukvård är avgiften 320 kr/mån oavsett omfattning. All kommunal hälso- och sjukvård för barn och ungdomar till och med 19 år är avgiftsfri.

- Avgiften för särskilt boende är den högsta tillåtna enligt socialtjänstlagen; 2 660 kr/mån i 2026 års nivå.

- Bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (psykiatriboende) är en avgiftsfri insats.

Avgifterna enligt ovan läggs samman. Den totala avgiften kan aldrig bli större än den högsta tillåtna enligt socialtjänstlagen.

Avgift betalas per brukare, inte per hushåll.

Om prisbasbeloppet ökar kan Kommunstyrelsen inför varje nytt kalenderår justera tim- och månadsavgiften med förändringen av prisbasbeloppet som grund. Avgifterna kan då avrundas till närmast högre tiotal kronor.

För korttidsplats är avgiften en trettiondel av avgiften för särskilt boende, 89 kr/dygn i 2026 års nivå. Summan av korttidsavgiften och eventuella övriga avgifter kan inte

överstiga den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

Om en insats är avgiftsfri enligt kommunens riktlinjer för närståendestöd gäller avgiftsfrihet trots denna taxa.

2.3 Avgift för bostadskostnad

För bostad som inte omfattas av reglerna i hyreslagen, i praktiken tvåbäddsrum, är avgiften en tolftedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet per månad. För år 2026 är avgiften 2 733 kr/mån.

3 Vad ingår i avgiften

I avgiften enligt punkt 2 ingår hemtjänstinsatser: vård, omsorg och service. Bostad och kost ingår inte (undantag punkt 2.3).

I särskilda boenden med heldygnsomsorg ingår hushållsel i avgiften.

4 Avgiftsunderlag

Brukaren ska ges möjlighet att lämna uppgifter för beräkning av avgift när insatsen påbörjas. Kommunen skickar årligen ut inkomstförfrågan. Den årliga inkomstförfrågan ska besvaras inom 30 dagar från utskicket. Inkomster, pensioner och bostadstillägg/bostadsbidrag överförs per automatik och anges exakt, däremot skall privata pensioner uppges. Kapitalinkomster anges enligt Skattemyndighetens kontrolluppgifter som avser föregående år.

Förändrad inkomst ska snarast anmälas till kommunen. Om den allmänna pensionen ändras får kommunen en automatisk uppdatering om detta, och ett nytt avgiftsunderlag fastställs utifrån de nya uppgifterna.

För den som inte lämnar uppgifter enligt ovan beräknas avgiften utan hänsyn till förbehållsbelopp. Avgiften kan dock aldrig uppgå till mer än den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

5 Förbehållsbelopp

5.1 Minimibelopp

Brukaren ska behålla tillräckliga medel för sitt personliga behov och andra skäliga levnadskostnader (minimibelopp). Minimibeloppet är per månad en tolftedel av

1) 1,4789 gånger prisbasbeloppet för ensamstående, d. v. s. 7 296 kr/mån år 2026, eller
2) 1,2066 gånger prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor, 5 953 kr/mån år 2026.

För brukare som är yngre än 65 år ökas beloppet med 10 procent.

Beloppet ska täcka skäliga kostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel. Det förhöjda minimibeloppet för personer under 65 år tar hänsyn till att normalkostnader för denna åldersgrupp är högre än genomsnittskostnaden för dem som är äldre.

I minimibeloppet ingår kostnader för livsmedel. Om brukaren betalar för kost som bistånd enligt socialtjänstlagen ska förbehållsbeloppet öka med skillnaden mellan matavgiften och den beräknade livsmedelskostnaden enligt aktuell taxa för mat inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning.

Förbehållsbeloppet kan höjas eller sänkas med hänsyn till individuella omständigheter.

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden får besluta om att öka förbehållsbeloppet efter ansökan från brukaren. Kostnaden ska dock uppgå till minst 200 kr/mån under en minsta sammanhängande tid på sex månader.

5.2 Bostadskostnad

Brukaren ska utöver minimibeloppet förbehållas belopp för bostadskostnad. Bostadskostnaden beräknas på samma sätt som vid beslut om Bostadstillägg för pensionärer (BTP). Detta innebär att hushållsel inte ingår i bostadskostnaden, även om den betalas som en del av hyran.
För bostadskostnad enligt punkt 2.3 (tvåbäddsrum) görs inget förbehåll. Detta regleras av socialtjänstlagen.

6 Familjer med barn under 18 år

För familjer med barn under 18 år ska förbehållsbeloppet ökas med skäliga kostnader för hemmavarande barn enligt Konsumentverkets beräkningar.

7 Betalning av avgift

Avgifterna debiteras månadsvis i efterhand, d. v. s. månaden efter den månad som avgiften avser. Faktura sänds inte ut på belopp under 100 kr. Debitering sker när det sammanlagda beloppet, över flera månader, överstiger 100 kr.

8 Bortavaro från särskilt boende

Avgiften för särskilt boende är i princip en abonnemangsavgift. Vid bortavaro under hel kalendermånad betalas ingen avgift. Vid sammanhängande bortavaro 15 dagar eller mer betalas halv månadsavgift.

9 Jämkning

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden kan efter begäran från brukaren eller företrädare för denne jämka avgiften när:
- make/maka eller registrerad partner flyttar till särskild boendeform medan den andra bor kvar i ordinärt boende. Den kvarboende ska inte drabbas av en oskäligt försämrad situation.

- make/maka eller registrerad partner flyttar med till särskild boendeform utan att ha behov av insatser i den omfattning som normalt ligger till grund för ett sådant biståndsbeslut. Den medsökande ska debiteras avgift utifrån faktiskt beviljade insatser.

10 Betalning för hyra och kost

I de fall kommunen upplåter bostaden (antingen som fastighetsägare eller som upplåtare i andra hand) fastställer Lokalförsörjningsnämnden hyran. Brukaren (eller dennes dödsbo) är inte skyldig att betala hyra under mer än 30 dagar efter dödsfall, om lägenheten har utrymts.

Avgifter för kost fastställs av Kommunstyrelsen.

11 Nedsättning av avgift

Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden kan bevilja nedsättning av eller befrielse från avgift, om det finns särskilda omständigheter i det enskilda fallet.

12 Tillämpning

Kommunstyrelsen får utfärda tillämpningsanvisningar till denna taxa. Vård- och äldrenämnden samt Sociala omsorgsnämnden fattar beslut om tolkning och tillämpning av taxan och Kommunstyrelsens tillämpningsanvisningar.

13 Överklagande

Beslut om avgift och förbehållsbelopp får enligt socialtjänstlagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid beslut skall besvärshänvisning lämnas